

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ»

Галузь знань			13 «Механічна інженерія»			Освітній рівень		3-й, Доктор філософії, PhD	
Спеціальність			133 «Галузеве машинобудування»			Семестр		1	
Освітньо-професійна програма			«Галузеве машинобудування»			Тип дисципліни		обов'язкова	
Факультет			Економіки і менеджменту			Кафедра		ФтаСПН	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:						
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю	
	4	120	30	–	30	–	60	Екзамен	

ВИКЛАДАЧІ

Кваша Олександр Павлович, kvashaalex@ukr.net

Кандидат політичних наук, в.о завідувача кафедри філософії та соціально-політичних наук ДДМА.
 Досвід роботи – 26 років.
 автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 2 монографії з актуальних проблем політичного життя суспільства.
 Провідний лектор з дисциплін: «Філософія», «Філософія політики» «Політологія», «Загальна теорія політики», «Історія та теорія демократії», «Історія філософії України», «Порівняльна політологія», «Філософія та методологія науки»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Філософія», «Соціологія»
Постреквізити	«Методологія наукових досліджень та організація науково-педагогічної діяльності»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність розв'язувати проблеми у сфері галузевого машинобудування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору, з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до сприйняття цілісної наукової картини світу, визначення загальних тенденцій розвитку науки, техніки, вищої освіти</p>	<p>СК 4. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – РН)	
<p>РН 6. Розробляти та реалізовувати наукові та / або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми механічної інженерії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>РН 12 Знати та розуміти фундаментальні принципи філософії науки, вміти визначати та аналізувати актуальні тенденції та проблеми розвитку сучасних науки, техніки та технологій.</p> <p>РН 14. Відшукувати потрібну наукову, технічну та методичну інформацію в доступних джерелах (зокрема, іноземною мовою), аналізувати та оцінювати її</p>	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Актуальність. «Філософія і методологія науки» є складовою частиною дисциплін, які є обов'язковими для вивчення аспірантами усіх спеціальностей, та входить до нормативного блоку освітньої програми здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: формування розуміння суті науки, як способу пізнання світу та як елементу культури; виявлення основних типів наукової раціональності; з'ясування філософських проблем соціально-гуманітарних наук; вироблення уміння аналізувати й узагальнювати наукові філософські джерела, рефлексувати наукові події та явища в житті суспільства.</p> <p>Завдання дисципліни: формування основних компетентностей доктора філософії стосовно спеціальності; усвідомлення соціальних процесів в житті людини, що зумовили виникнення наукового типу світогляду; досягнення широкої палітри поглядів, ідей, закономірностей філософської рефлексії наукової діяльності; ознайомлення з досягненнями світової та вітчизняної наукової думки через призму аналізу основних типів наукової раціональності; навички компаративістського методу дослідження наукових ідей та текстів; критичне осмислення подій та явищ наукового життя, використання філософської рефлексії для формування власної наукової світоглядної парадигми; використання філософської методології в оформленні матеріалу власного наукового дослідження.</p>
Мета	формування у здобувачів наукового ступеня «Доктор філософії, PhD» парадигми наукового мислення, досягнення основних напрямків розвитку філософії та методології науки як галузі філософського знання, її становлення в рамках світової та вітчизняної філософської думки, тенденцій сучасних наукових парадигм
Формат	Лекції (дистанційний формат), практичні заняття (дистанційний формат), консультації (дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (дистанційний формат)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТІ	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - позбавлення академічної стипендії; - відрахування із закладу освіти
---------------------------------	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Лекц.	Пр. (С.)	Лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Наукове пізнання та його філософсько-методологічні функції						
1.	Тема 1. Філософія як наука. Методологічна функція філософії	10	2	2	–	6
2.	Тема 2. Наука і техніка в суспільстві, філософія науки та філософія техніки	14	4	4	–	6
3.	Тема 3. Емпіричне та теоретичне пізнання в науці	16	4	4	–	8
4.	Тема 4. Сучасні проблеми методології наукового пізнання	16	4	4	–	8
5.	Тема 5. Науково-технічна революція та особливості сучасної науки	16	4	4	–	8
6.	Тема 6. Філософія техніки та технічна раціональність	16	4	4	–	8
7.	Тема 7. Наука як суспільний інститут	16	4	4	–	8
8.	Тема 8. Етика науки	16	4	4	–	8
	Усього годин	120	30	30	–	60

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до філософії : монографія / О. П. Кваша, Є. В. Болотіна, Н. Л. Стешенко. 2-е вид., перероб. і доп. Краматорськ–Тернопіль : ДДМА, 2022. 264 с. ISBN 978-617-7889-34-1. 2. Кириленко К. М. Філософія: наука і культура. Мультидисциплінарний навч. посібник. К. : ТОВ «Агентство «Україна», 2014. 216 с. 3. Лузан А. О. Вступ до філософії : навч. посіб. / А. О. Лузан. Краматорськ ДДМА, 2012. 136 с. 4. Новітня філософія науки: підруч. для студ. філос. фак. ун-тів і аспірантів (для склад, канд. іспиту з філос. та філос. науки) / І. С. Добронравова, Т. М. Білоус, О. В. Комар. К. : Логос, 2009. 244 с. 5. Петрушенко В. Л. Епістемологія як філософська теорія знання. Львів : Вид-во Держ. ун-ту «Львівська політехніка», 2000. 296 с. 6. Після філософії: кінець чи трансформація? Роргі, Ліотар, Фуко, Девідсон, Дамміт, Патнем, Апель, Габермас, Рикьор, Блуменберг, Тейлор. К. : Четверта хвиля, 2000. 432 с. 7. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: підручник. 3. вид., випр., доп. К. : Академвидав, 2011. 592 с. 8. Причепій Є. М. Філософія: підручник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. 4 вид., випр. К. : Академвидав, 2015. 592 с. 9. Філософія історії: підручник / О. А. Габрієлян., І. І. Кальной. К. : Академвидав, 2011. 213 с. 10. Філософія: Підручник / Бичко І. В., Бойченко І. В., Табачковський В. Г. та ін. К.: Либідь, 2010. 408 с. 11. Філософія як історія філософії: підручник / За ред. В. І. Ярошевця. К.: Центр навч. л-ри, 2012. 648 с. 12. Dreyfus H. L., Wrathall M. A. A Companion to Phenomenology and Existentialism. Oxford: Blackwell, 2006. 624 p. <p style="text-align: center;">Web-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія в Україні URL: http://www.philosophy.ua/. 2. Цифрова бібліотека по філософії URL: http://filosof.historic.ru/. 3. Internet Encyclopedia of Philosophy URL: http://www.iep.utm.edu/. 4. Stanford Encyclopedia of Philosophy // http://plato.stanford.edu/. 5. Е-бібліотека «Чтиво». URL:http://chtyvo.org.ua 6. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. URL: http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html 7. Книжкова палата України імені Івана Федорова URL: http://www.ukrbook.net/ 8. Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника. URL: http://www.library.lviv.ua/ 9. Наукова бібліотека ім. В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка URL: http://lib-gw.univ.kiev.ua/ 10. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І. Франка. URL: http://library.lnu.edu.ua/bibl/ 11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, електронні фахові видання. URL: www.nbuv.gov.ua 	Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Довгань А. О. Філософія : лекц. курс для аспірантів техн. спец. (конспект. виклад). Тернопіль : ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2015. Ч. 1. 2015. 183 с. 2. Історія світової та української філософії: навчально-методичний посібник: для студентів усіх спеціальностей і форм навчання / Державний ВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» ; [уклад. О. П. Бойко]. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 121 с. 3. Касьян В. І. Філософія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: навч. посіб. 8-те вид., випр. і доп. К. : Знання, 2015. 354 с. 4. Качуровський М. О., Наумкіна О. А., Цикін В. О. Синергетика: нове мислення: Навч. посіб. Суми : Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, 2004. 127 с. 5. Fukuyama Y. F. The End of History and the Last Man. Free Press, 1992. 418 p. 6. World Environmental Constitution. Methodological Foundation / Edit. by Prof. Yu. Tunytsya. Lviv: Ukr. Nat. Forestry University Press, 2014. 400 p. 7. Dreyfus H. L., Wrathall M. A. A Companion to Phenomenology and Existentialism. Oxford: Blackwell, 2006. 624 p.
---------------------------	---	-----------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і стислий зміст контрольних заходів поточного семестрового контролю	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та на практичних заняттях, оцінювання правильності вирішення тестових завдань. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.	5	10	1–15
2	Індивідуальне завдання (Реферативна наукова робота) Підготовка презентації за обраною темою реферату і виступ з доповіддю на практичних заняттях, тези доповідей	15	30	1–15
3	Модульна контрольна робота. Здобувач виконує тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	25	40	7
4	Контроль поточної роботи на практичних заняттях. Здобувач вищої освіти здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації	10	20	14
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості = 0,5)		55	100	15

№	Назва і стислий зміст загального контролю	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості = 0,5)	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості = 0,5) Здобувач виконав завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100

$$\text{Загальний рейтинг} = 0,5 * \text{оцінка поточної успішності} + 0,5 * \text{оцінка підсумкового контролю}$$

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінці здобувача і вирішенні практичних задач демонструють його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Інформація щодо опитування з якості викладання дисципліни:

<http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1475>